

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KBO/2005/88

BETREFT: Individuele foto's van leerlingen.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangstdatum: 21.01.2005

1.2 Verzoeker

grootouder van een leerling.

1.3 CZB

- Een mail werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 21 januari 2005.
- Bij mail van 27 januari 2005 is de verzoeker geïnformeerd over de zittingsdag.
- Verzoeker wenst de betrokken school niet mede te delen.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Op school werden een reeks individuele foto's genomen waarbij de turnzaal werd omgebouwd tot een opnameset. De turnles werd afgelast. De ganse dag moesten de leerlingen één voor één of met broer of zus de opnameset passeren. De groepsfoto's werden op een latere datum gemaakt.

De uitvoerende firma werd op geen enkele foto vermeld.

De leerlingen betalen rechtstreeks aan de leerkracht. De school krijgt 25% korting en richt het daarom in.

Wanneer er een leermiddelenbeurs is van het COV staan de individuele foto's tentoongesteld

Dit is een oneerlijke concurrentie voor de kleine zelfstandige fotografen.

3. ZITTING VAN DE COMMISSIE

3.1 Datum en uur

14 februari 2005, 13.30u

3.2 Kamer

De kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

3.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Walter Cools, Nele Willems, Raf Verstegen, Ann Beckers.

4. ADVIES VAN DE COMMISSIE

4.1 Regelgeving

* 25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Een schoolbestuur kan handelsactiviteiten verrichten, voor zover deze geen daden van koophandel zijn en voor zover ze verenigbaar zijn met zijn onderwijsopdracht.

4.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangehaalde feiten en de geldende regelgeving.

4.4 Advies

De onderwijsregelgeving stelt dat scholen handelsactiviteiten mogen organiseren voor zover de opbrengst besteed wordt aan onderwijs en verenigbaar is met de onderwijsopdracht.

Bij het voeren van handelsactiviteiten zijn de onderwijsinstellingen verplicht de regelgeving inzake handelspraktijken te volgen, zoals ondermeer de federale wetgeving betreffende de handelspraktijken en bescherming van de consument. De onderwijsinstellingen dienen eerlijke handelsgebruiken te respecteren, aandacht te hebben voor de rechten van de klant en onrechtmatige bedingen uit te sluiten.

Er wordt gewezen op haar advies CZB/V/GZ/2002/5 van 03/02/2003 (individuele fotografie van leerlingen) dat het verkopen van individuele foto's van leerlingen, in zoverre het nemen ervan geen noodzaak is binnen het administratief beheer of de pedagogische werking van de school, niet toegelaten is omdat het een handelsactiviteit is die niet verenigbaar is met de onderwijsopdracht, omdat elke onderwijsdoelstelling ontbreekt.

Het nemen van klassenfoto's binnen een bepaalde pedagogische werking of van individuele foto's binnen het administratief beheer van de school, is wel toegelaten. In geval van de klassenfoto's kunnen deze aangekocht worden door de leerlingen.

Er mag evenwel in geen enkel geval sprake zijn van enige aankoopverplichting voor de leerlingen en de ouders.

De Commissie wijst op de omzendbrieven inzake planlast (BAO/2002/07 van 17/06/02) en inzake onderwijstijd (OND/I/1/SVC/SD van 20/04/94).

De omzendbrief inzake vermindering planlast stelt dat de directie belast is met de leiding van een school en dient te waken over de kwaliteit van het aangeboden onderwijs. Het behoort daarbij tot de taak van de directeur om de leerkrachten te behoeden voor planlast die komt van buiten de instelling via externe organisaties.

De omzendbrief inzake optimale aanwending van de schooltijd stelt dat het onderwijs een belangrijke maatschappelijke opdracht heeft jongeren te vormen. De steeds omvangrijker en complexer wordende opdracht van de school vereist een optimaal gebruik van de onderwijstijd. Scholen kunnen hun leerlingen de reglementair voorziene onderwijstijd niet zonder meer ontzeggen.

De Commissie vindt het dan ook onaanvaardbaar dat bij de organisatie van foto's voor leerlingen lessen wegvallen en dat onderwijspersoneel actief wordt ingezet tijdens de uren van het noodzakelijk lesprogramma.

De Commissie kan wel aanvaarden dat een oudercomité of vriendenkring instaat voor de organisatie van individuele foto's van leerlingen, zowel juridisch als voor de praktische organisatie. Dit betekent dat de individuele foto's van leerlingen buiten de uren valt van het noodzakelijke lesprogramma. Individuele foto's van een leerlingen door een oudercomité of vriendenkring kan niet inhouden dat lessen wegvallen en dat personeel tijdens de onderwijsuren belast wordt met de praktische organisatie.

De aandacht wordt ook gevestigd op het feit dat de samenwerking tussen een oudercomité of vriendenkring en een fotograaf een overeenkomst onder vrijwillige voorwaarden inhoudt. Het staat elke fotograaf vrij om te onderhandelen met deze organisaties.

De Commissie komt tot volgend advies:

Organisatie en verkoop van individuele foto's van leerlingen valt voor een school buiten de normale onderwijsdienstverlening aan leerlingen en is niet verenigbaar met de onderwijsopdracht.

Organisatie en verkoop van individuele foto's door een oudercomité of vriendenkring kan buiten de uren van het noodzakelijke lesprogramma.

Inzake foto's kan een school, oudercomité of vriendenkring nooit enige verplichting tot aankoop doen gelden ten aanzien van de leerlingen of de ouders.

Brussel, 14 februari 2005

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter